

Provinciale Commissie Leefomgeving
t.a.v. Dorien de Wit
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

ONDERWERP	PCL advies 'Kleur bekennen'	TELEFOONNUMMER	+31631979630
DATUM	12-12-2023	E-MAILADRES	conny.raijmaekers@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-2028850708-3918	DOMEIN/OPGAVE	SLO
REFERENTIEDATUM	05-09-2023	TEAM	SRO
VAN	Conny Raijmaekers		

Geachte mevrouw De Wit,

In september 2023 heeft u uw tweede advies over het Ruimtelijk Voorstel uitgebracht aan ons College en aan Provinciale Staten. Wij danken u voor uw betrokkenheid bij de ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Utrecht en het inspirerende advies. In het Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht hebben we uw advies ter harte genomen. In deze brief geven we een reactie op uw advies en geven we aan hoe we met het advies om zijn gaan.

Centraal staat in uw advies de oproep aan ons en aan Provinciale Staten om keuzes te maken. Wij verzekeren u, dat we dat zeker van plan zijn. We doen dit op het moment en via het product dat zich daar het beste voor leent: bij met maken van de Omgevingsvisie. Het ruimtelijk voorstel is een product zonder wettelijke status en wordt vastgesteld door ons College. In de Omgevingsvisie kunnen Provinciale Staten de keuzes maken en de lijnen naar de toekomst toe nader duiden. Dat is ook het instrument voor brede participatie.

U start uw advies met een compliment voor onze ambtelijke organisatie. U geeft aan te zien dat het afgelopen half jaar hard gewerkt is aan verschillende tussenproducten voor het ruimtelijk voorstel, van scopebepaling tot denkrichtingen en nu een agenda. Daarmee ziet u een goede ruimtelijke basis voor het vervolg. We danken u voor deze erkenning. Met veel betrokkenheid vanuit de organisatie en vanuit onze overheidspartners, via werkgroep en ateliergroep, zijn grote stappen gezet.

Hierna reageren we op de verschillende onderdelen van uw advies aan de hand van de drie delen van uw advies:

- *Beken kleur*: door de stapelingen van ruimtelijke wensen (belangenconflicten) op de Opgavekaart te vertalen naar de wenselijke ruimtelijke (in)richting.
- *Hijs de vlag*: ontwikkel een duidelijk verhaal bij die keuze, waarin de kernwaarden van Utrecht centraal staan.
- *Kies*: door een stevige rol te pakken als provincie en bestuurlijke lef te tonen met een duidelijk openingsbod.

Oproep tot kleur bekennen

U geeft in uw advies aan dat u in de Agenda voor het Ruimtelijk Voorstel veel keuzevragen ziet, maar de oplossingen mist. Daarbij constateert u dat er veel ambities worden gestapeld. Hierdoor moet de uiteindelijke

afweging, denkt u, op het gemeentelijke schaalniveau plaatsvinden. U ziet ook geen oplossing in de andere kant op redeneren en keuzes terugleggen bij het Rijk, want dat leidt eveneens tot vertraging.

Wat betreft agenda met keuzevragen en oplossingen hebben we andersom gewerkt. In het 2^e tussenproduct hebben we diverse oplossingen geïdentificeerd in de vorm van het benoemen van kansen. In dit 3^e tussenproduct, de Agenda, hebben we (onder andere) aan die kansen de keuzevraagstukken gekoppeld op basis waarvan we stappen kunnen zetten. De keuzes zelf maken we daarbij inderdaad nog niet. Dat is aan Provinciale Staten in de Omgevingsvisie. Voor alle tussenproducten is samengewerkt door de schalen heen. Gemeenten, regio's en de Utrechtse waterpartners hebben meegedacht. Daarmee agendeert de Agenda ook onderwerpen die voor hun belangrijk zijn in de ontwikkeling van de provincie Utrecht. Tegelijkertijd is het wel aan rijk, provincie en gemeente elk om tot afwegingen te komen die passen bij verantwoordelijkheid en rol. Het Ruimtelijk Voorstel en daarop volgend Ruimtelijk Arrangement is in de basis een samenwerking tussen Rijk en provincie. We gebruiken het Ruimtelijk Voorstel juist ook om bepaalde ruimtelijke vraagstukken bij het Rijk terug te leggen, omdat het Rijk hier keuzes in moet maken. Bijvoorbeeld verdeling zoetwater, verbetering Natuurnetwerk Nederland, aansluiting op nationaal energienetwerk en verbetering internationale spoorverbindingen.

We hebben ervoor gekozen om in onze werkwijze voor het Ruimtelijk Voorstel geen tussenproducten alleen te maken of eigenstandige beslissingen te nemen. We overleggen alles met het Rijk, de gemeenten en waterpartners en bepalen gezamenlijk welke richting het op gaat. We geven daarmee openheid van zaken. En dat is ook de insteek van het werken onder de Omgevingswet: als één overheid vormgeven aan Nederland. Dit kost uiteraard tijd, maar onze overtuiging is, dat we die 'achterstand' vervolgens samen hard in kunnen lopen.

U stelt in uw advies de vraag of alle beleidsvoornemens en toekomstige ontwikkelingen uit de Agenda ook echt binnen de provinciegrenzen gerealiseerd kunnen worden. De PCL mist de vertaling naar het ruimtebeslag dat alle ambities met zich meebrengen. Passen al die ambities binnen de provinciegrenzen? Ze ziet dit als essentieel om het gesprek met het Rijk te ondersteunen.

Het is op voorhand inderdaad niet aan te geven of alle opgaven ook echt in de provincie Utrecht kunnen landen. Tegelijkertijd heeft de provincie Utrecht een Omgevingsvisie die veel richting geeft op zowel beleidsterreinen, als in de uitgangspunten om met dat beleid te werken. Om het gesprek over het laten landen van de opgaven te ondersteunen, nemen we een geactualiseerde versie van de ruimtelijke doorrekening op in het definitieve Ruimtelijk Voorstel. Hierdoor ontstaat meer gevoel over de omvang van de opgaven. Daarmee is er nog geen zekerheid of alles ook gaat passen, want deze doorrekening geeft inzicht in de omvang van de afzonderlijke opgaven. Vormgeven aan deze ontwikkelingen doen we aan de hand van onze beleidsuitgangspunten: combineren en concentreren van ontwikkelingen in balans tussen opgaven en kwaliteiten.

Hijs de vlag: het verhaal van Utrecht

De PCL pleit ervoor een stevig Utrechts verhaal te schrijven: de regie in handen nemen en bepalen waar het heen moet. U geeft aan dat met een duidelijk verhaal en ruimtelijke richting de provincie vervolgens het ruimtelijk arrangement met het Rijk kan vaststellen. Niet wachten op geld, werkmethodes of duiding van het Rijk, maar zelf vast de piketplaatjes slaan.

Het is inderdaad goed om in het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht duidelijk de keuzes aan te geven. Om weer te geven welke keuzes we al hebben gemaakt over wat we wel en ook niet meer doen gebruiken we de Omgevingsvisie provincie Utrecht. Hierin hebben we bijvoorbeeld gekozen voor een balans tussen Utrechtse kwaliteiten en grote opgaven en voor concentreren en combineren van ontwikkelingen. En we hebben dus niet gekozen om de bouwopgave in te vullen met hoofdzakelijk uitleglocaties voor wonen, grootschalige distributie en ander groot nieuw ruimtebeslag. Een groot deel van het verhaal van Utrecht ligt er in onze ogen dus al.

We zijn het met u eens dat we iedereen de gewenste toekomst van Utrecht moeten laten zien. We kunnen in dit proces, nog meer dan we in de drie tussenproducten hebben gedaan, uitstralen hoe we Utrecht zien in 2050 en verder en welke keuzes en bijbehorende acties nodig zijn om hier te komen. We nemen hiervoor in het Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht een wervend kopverhaal op waarin we dit laten zien. Hierin gaan we ook in op de

Utrechtse kwaliteiten en de waarde van onze manier van ontwikkelen voor Nederland. Dit kopverhaal van de basis vormen voor een sterkere Omgevingsvisie waarin we nog meer dan nu richting geven aan de ontwikkeling van onze provincie.

Keuzes maken

In het advies geeft de PCL aan dat na richting bepalen het nodig is om de uitvoering vorm te geven via concrete afspraken over verdere plan- en besluitvorming. U stelt voor om de randvoorwaarden uit het Ruimtelijk Voorstel uit te werken in een afwegingskader waarmee gemeenten en uitvoerders uit de voeten kunnen. U geeft aan: In zo'n afwegingskader of beslisboom kan de provincie haar verhaal voor Utrecht vertalen naar kwaliteitseisen aan de leefomgeving. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van karakteristieken van het gebied. De provincie heeft de beschikbare informatie hiervoor al in huis, bijvoorbeeld met de Kwaliteitsgids Utrechtse landschappen.

In deze denkwijze gaan wij niet direct mee. We zien een nadrukkelijk onderscheid tussen hulpmiddelen die we ontwikkeld hebben om gebiedskeuzes te ondersteunen, zoals de Kwaliteitsgids, en het stellen van kwaliteitseisen voor ontwikkelingen. Dat laatste doen we via de Omgevingsverordening provincie Utrecht. Hierin is voor een ieder duidelijk vastgelegd wat ergens wel en niet mogelijk is en onder welke kwalitatieve randvoorwaarden maatwerk mogelijk is. Het maken van een afwegingskader draagt in onze ogen ook niet direct bij aan versnellen en richting kiezen. Keuzes maken vanuit inhoudelijke voeding en met bestuurlijke lef lijkt toch ons echt de beste weg. We pakken dit bijvoorbeeld op via gebiedsuitwerkingen, zoals voor de NOVEX gebieden en de regiopoorten, en in de UPLG gebiedsprocessen.

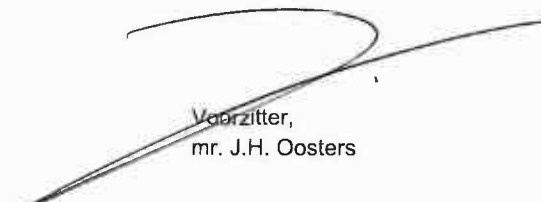
U geeft tenslotte in uw advies aan dat het maken van keuzes ook betekent inzichtelijk maken wat niet meer kan. Hierin zijn we het van harte met u eens. In het Ruimtelijk Voorstel kunnen wij dit alleen op hoofdlijnen doen en binnen de kaders die Provinciale Staten ons mee hebben gegeven. We zullen dit in het Ruimtelijk Voorstel waar nodig en mogelijk opnemen. Ook dit vormt dan een basis voor de wijzigen van onze Omgevingsvisie.

Vervolg

Wij hopen u met onze reactie inzicht gegeven te hebben in de manier waarop wij uw adviezen deel hebben laten uitmaken van het Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht. En hoe we voornemens zijn de adviezen die de reikwijdte van het ruimtelijk voorstel feitelijk overstijgen mee te nemen bij de totstandkoming van het ruimtelijk arrangement, dan wel van de wijziging van de Omgevingsvisie provincie Utrecht. Wij willen u van harte bedanken voor uw jarenlange betrokkenheid bij ons Omgevingsbeleid. U heeft met uw adviezen invloed gehad op zowel onze Omgevingsvisie als het Ruimtelijk Voorstel. Dit heeft daarmee bijgedragen aan de leef- en omgevingskwaliteit van onze provincie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen